

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-10-26

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Handläggare: Mikael Sandström

Mejladress: mikael.sandstrom@gryaab.se

Fastställande av preliminär avgiftsram 2024

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

De preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2024 fastställs till 368 mkr.

Sammanfattning

Gryaab föreslår att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2024 fastställs till 368 mkr. Avgiftsnivån innebär en ökning med 74 mkr jämfört med år 2023 (294 mkr). Förslaget innebär ett avgiftsuttag som är detsamma som det belopp som bolaget redovisade för styrelsen den 15 juni 2023 i ärendet Långsiktig ekonomisk strategi och ekonomisk långtidsplan 2024 - 2033 (bilaga 1).

Bedömning ur ekonomisk dimension

En avgiftsnivå på 368 mkr ger ett negativt budgeterat resultat 2024 på cirka 8 mkr. Avgiftsnivån följer därmed den av styrelsen den 15 juni 2023 beslutade långsiktiga ekonomiska strategin. Strategin syftar till att under ett antal år av resultatunderskott succesivt reducera bolagets soliditet genom att minska dess obeskattade reserver. Enligt strategin ska soliditeten 2024 styras mot 7 % vilket den gör med den föreslagna avgiftsnivån.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Frågan har behandlats på samverkansgruppsmöte den 19 oktober 2023. TED kommer att informeras om avgiftsförslaget den 26 oktober 2023.

Bilagor

1. Långsiktig ekonomisk strategi och ekonomisk långtidsplan 2024 – 2033.

Ärendet

Ärendet avser preliminär avgiftsram för ägarkommunerna för 2024.

Beskrivning av ärendet

Gryaab föreslår att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2024 fastställs till 368 mkr. Avgiftsnivån innebär en ökning med 74 mkr jämfört med år 2023 (294 mkr). Förslaget innebär ett avgiftsuttag som är detsamma som det belopp som bolaget redovisade för styrelsen den 15 juni 2023 i ärendet Långsiktig ekonomisk strategi och ekonomisk långtidsplan 2024 - 2033 (bilaga 1).

Ökningen av avgiftsnivån mellan 2023 och 2024 har främst sin bakgrund i att styrelsen valde att sänka nivån 2023 utifrån ett positivt ekonomiskt resultat 2022. Avgiftsnivån 2023 på 294 mkr ska därför ses som en tillfällig nivå utifrån hänsyn till både VA-huvudmännens kostnadsökningar och till Gryaabs förutsättningar att framöver planera för en stabil ekonomisk utveckling.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser ett rambeslut avseende budgeten för 2024. Budgeten är ett återkommande ärende som beslutas av Gryaabs styrelse. Gryaab bedömer inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaabs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab bedömer att föreslagen avgiftsnivå är rimlig. Styrelsen föreslås därför besluta att de preliminära avgifterna till ägarkommunerna för år 2024 fastställs till 368 mkr.

Beslutsunderlag

Styrelsen 2023-06-15

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Handläggare: Mikael Sandström

Mejladress: Mikael.Sandstrom@gryaab.se

Långsiktig ekonomisk strategi och ekonomisk långtidsplan för 2024-2033

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

1. Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi fastställs.
2. Gryaabs ekonomiska långtidsplan 2024 - 2033 fastställs.
3. Uppdraget att återredovisa en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Av Styrelsens inriktningsdokument och Gryaabs mål för 2023 framgår att bolaget ska ta fram en långsiktig ekonomisk strategi för bolaget. Förslaget till ekonomisk strategi bygger på att Gryaab över tid ska ha en soliditet runt 10 procent. Till skillnad från nuläget, då soliditeten består av obeskattade reserver inbetalda från VA-kollektivet, är strategin att soliditeten ska komma från det kapitaltillskott som delägarna betalar in till bolaget i samband med att kapacitetsutbyggnaden i Nya Rya som ska finansieras från år 2028. Gryaabs soliditet kommer därmed över tid att fortsätta vara tillfredsställande men växla från att vara finansierat av VA-kollektivet till att bli finansierat av skattekollektivet.

I samband med fastställandet av Gryaabs budget för 2023 gav styrelsen vd i uppdrag att återredovisa en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys i juni 2023. Med den föreslagna ekonomiska strategin som bas redovisar bolaget tre olika avgiftsscenarion (worst, medel samt best). Bolaget bedömer att medel-scenariot utgör

en väl avvägd bedömning av den framtida kostnadsutvecklingen och föreslår därför att styrelsen fastställer medel-scenariot som Gryaabs ekonomiska långtidsplan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den ekonomiska långtidsplanen beskriver den förväntade ekonomiska utvecklingen de kommande tio åren utifrån budgetåret 2023. Utvecklingen bygger på en serie antaganden vilket måste tas i beaktande vid analyser och slutsatser. Med tanke på de kraftiga omvärldsförändringar som skett det gångna året, är förutsättningarna för att förutse den fortsatta utvecklingen oerhört tuffa. På intäktssidan kan marknadspriset för biogas förändras med kort varsel. På kostnadssidan utgör elpriser, kemikaliepriser, transportpriser och ränteutvecklingen betydande osäkerhetskällor.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 12 juni 2023.

Ärendet

Ärendet avser långsiktig ekonomisk strategi för Gryaab samt ekonomisk långtidsplan för perioden 2024-2033.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Gryaabs styrelse beslutade i maj 2022 om ett inriktningsbeslut för Nya Rya. Beslutet bestod av två huvudpunkter. Den ena punkten innebar att styrelsen godkände ett antal inriktningar för Nya Rya. Den andra punkten var kopplad till finansieringen av Nya Rya och innebar att investeringskostnaden för Program Nya Rya ska finansieras genom ett ovillkorat aktieägartillskott motsvarande 10 % av den totala investeringskostnaden beräknat utifrån kommunens ägarandel i Gryaab AB samt resterande del genom extern upplåning genom Göteborgs Stads koncernbank.

Kapitaltillskottets storlek beräknades utifrån att det ska ge Gryaab en soliditet efter genomförd investering uppgående till 10 % vilket bedömdes som tillfredställande. Beslut och inbetalning av kapitaltillskottet ska enligt tidplan ske från år 2028.

Samtliga kommunfullmäktige har nu tagit ställning till beslutet och tillstyrkt det.

Gryaab hade per den 2022-12-31 en soliditet på cirka 11 procent.

Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi

Av Styrelsens inriktningsdokument och Gryaabs mål för 2023 framgår följande.

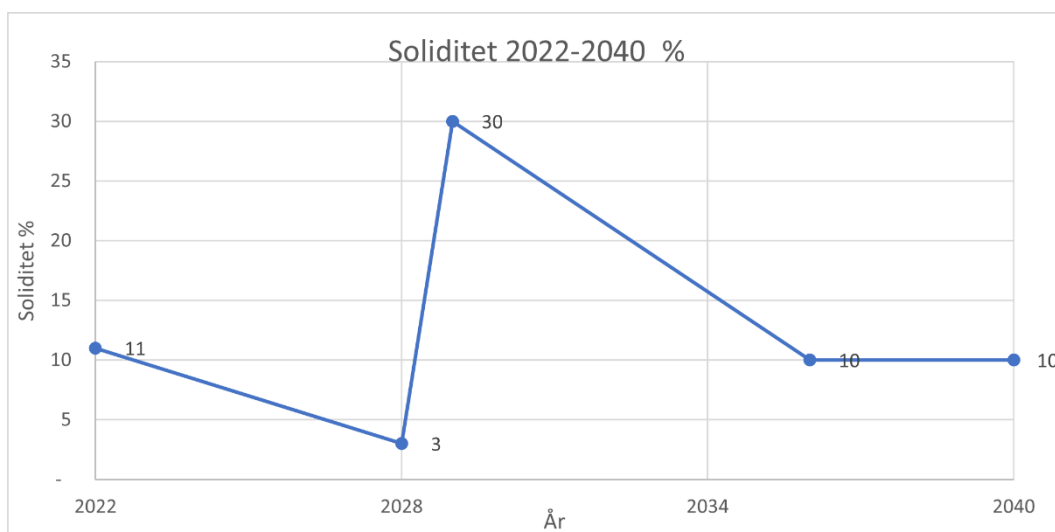
”Gryaab ska ta fram en långsiktig ekonomisk strategi för bolaget som inkluderar effekten från Nya Rya. Strategin ska omfatta både avgiftsutvecklingen och soliditeten i bolaget samt vara förankrad i ägarkommunerna”.

Gryaab har tagit fram en långsiktig ekonomisk strategi som innebär följande styrning. utifrån vilken de kommande ekonomiska långtidsplanerna föreslås beräknas. Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi innebär följande styrning:

- Gryaab ska över tid ska ha en soliditet runt 10 procent.
- Avgiftsuttaget från och med år 2024 styrs så att soliditeten tillåts sjunka ned till 3% år 2028 då delägarnas kapitaltillskott betalas.

- Delägarnas kapitaltillskott som betalas in från år 2028 medför att soliditeten stiger rejält.
- Avgiftsuttaget styrs därefter så att soliditet faller och planar ut kring 10 % efter att investeringen i Nya Rya färdigställts.
- Soliditeten via obeskattade reserver (VA kollektivet) ersätts därmed av ägarkapital (skattekollektivet) från och med år 2028.

Strategin kan förenklat tydliggöras med följande bild över soliditetsutvecklingen.

Den ekonomiska strategin har behandlats av TED den 7 juni 2023 som ställde sig positiva till den. Kommande ekonomiska långtidsplaner föreslås beräknas utifrån den ekonomiska strategin.

Gryaabs ekonomiska långtidsplan för perioden 2024 - 2033

I samband med fastställandet av bolagets budget för 2023 den 2 december 2023 presenterades en ekonomisk långtidsplan för perioden 2033 – 2032. Planen kännetecknades då av:

- hög grad av försiktighet på både intäkts- och kostnadssidan (till exempel lägre biogasintäkter och höga räntenivåer över tid).
- att investeringsvolymerna var uppräknade årligen med 5% vilket driver förväntat upplåningsbehov och därmed förväntade räntekostnader.
- att investeringen i biobäddarna ingick i planen

- att kapitaltillskottet från delägarna 2028 inte var inkluderad i prognosen vilket ökar upplåningsbehovet och räntekostnaderna och behovet av ökat avgiftsuttag.
- att prognosen var soliditetsstyrd mot 10 %, vilket innebar att avgiftsnivån succesivt behövde höjas för att säkerställa att de obeskattade reserverna kunde öka i takt med balansomslutningen.

Styrelsen beslutade att fastställa långtidsplanen men gav också vd i uppdrag att återsrapportera en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys till styrelsemötet i juni 2023.

Bolaget redovisar i detta ärende en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys. Analysen presenteras i form av tre olika utvecklings-scenarier för intäkts- och kostnadsutvecklingen (worst, medel samt best) baserade på den föreslagna långsiktiga ekonomiska strategin samt på följande justeringar:

- Lägre grad av försiktighet på både intäkts-och kostnadssidan (dock lägre biogasintäkter än tidigare antaganden).
- Investeringsvolymerna är inte längre uppräknade med 5% vilket inte driver upplåningen och därmed räntekostnaderna.
- Investeringen i biobäddarna är inte längre medtagen i planen.
- Kapitaltillskottet 2028 från delägarna är inkluderat i prognosen vilket medför lägre upplåningsbehov och lägre räntekostnader.
- Prognos-scenarierna är inte soliditetsstyrda mot 10 % utan enligt strategin.

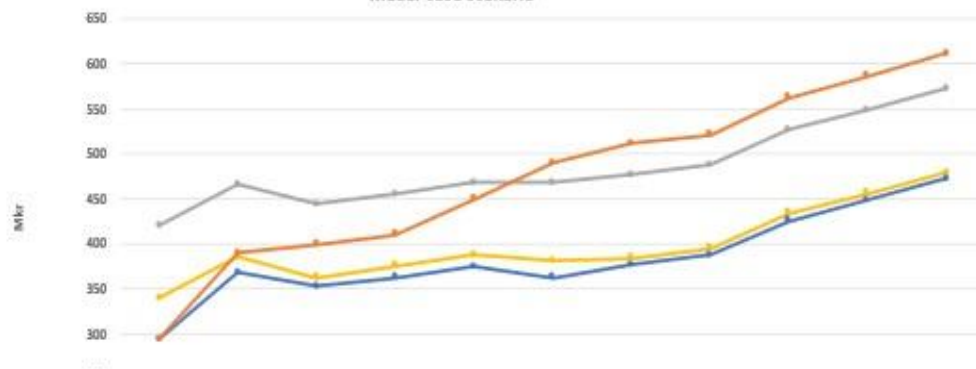
Avgiftsutveckling utifrån tre scenarier för intäkts- och kostnadsutvecklingen

Graf 1 nedan visar att samtliga tre scenarier indikerar en betydligt lägre avgiftsutveckling jämfört med den plan som redovisades för styrelsen i december 2022. Grafen för medel-scenariot visar en god överensstämmelse med den plan som beslutades i budget 2022 (december 2021). Likheten sträcker sig fram till år 2031 då avgifterna i medel-scenariot behöver öka jämfört med den tidigare planen. Detta främst beroende på ökade räntenivåer. En annan skillnad mot planen i budget 2022 är kostnadsutvecklingen år 2024. Främst bidrar fördubblade elkostnader till denna förändring i avgiftsuttaget. Bolaget bedömer att medel-scenariot utgör en väl avvägd

bedömning av den framtida kostnadsutvecklingen och föreslår därför att styrelsen fastställer medel-scenariot som Gryaab's ekonomiska långtidsplan för 2024-2033.

Avgiftsutveckling

Medel-case scenario

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Summa kostnader	420	466	444	455	468	468	477	488	527	549	573
Nettokostnader	339	385	362	376	387	381	385	395	434	456	479
Avgiftsutveckling - Medel scenario	294	368	353	362	374	362	377	388	426	448	472
Avgiftsutveckling Budget 2023	294	390	400	410	450	490	512	521	563	587	612

Medel-scenariot redovisas separat i graf 2 i form av den blå linjen. Grafen visar hur väl avgiftsutvecklingen enligt medel-scenariot följer den förväntade nettokostnadsutvecklingen samt hur mycket lägre avgiftsutvecklingen förväntas bli utifrån de nya antagandena och den ekonomiska strategin.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser redovisning av ett av Grynabbs mål och ett uppdrag som vd fått i uppdrag att återrapportera till styrelsen. Grynabba bedömer därför inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Grynabbs ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendebereidning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Grynabba har lämnat förslag på långsiktig ekonomisk strategi samt ekonomisk långtidsplan för perioden 2024 – 2033. Styrelsen föreslås fastställa förslaget.

Styrelsen föreslås även förklara uppdraget med att återredovisa en uppdaterad ekonomisk långtidsplan med känslighetsanalys som fullgjort.